

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi és gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

Az „Eperjesi Széchenyikör“ és a „Sárosmegyei gazd. egyesület“ közlönye.

Szerkesztői iroda:
Megyeház.

Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.

Kiadóhivatal:

Az eperjesi népbank helyiségeiben, lóuteza 2.

Megjelen: minden vasárnap.

Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:

Egy évre 5 frt — kr.
Félévre 2 frt 50 kr.
Negyedévre 1 frt 25 kr.

Hirdetési díj:

háromhastós petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 krajczár.

Nyitólér minden sor 10 kr.

Közigazgatási deficit.

Valahányszor a megyei törvényhatóságról írunk, mindannyiszor eszünkbe jön ama mostoha apa bánásmódja, ki szívéhez közelebb álló gyermekeit a legpompásabban ruházza, gondozza, és ha mostoha gyermekek juttat is itt-ott egy-egy ruhadarabot, ennek hol cipője rongyos, hol kalapja nem divatos.

Ilyen mostoha gyermeke a kormányoknak a mindenkitől elhagyott, a mindenkitől megtámadott megye.

Ha más hatóság reformáltatja, az rendszeresen széles alapon történik, a szervezet nagyban véve jól van átgondolva, az apparátus jól szerkesztve, a munkások meg lehetőségek díjazva s az egész oly benyomást tesz, hogy itt szegéről végre gondoskodva van minderről.

A megyénél? Ott épen az ellenkezőjét látjuk. Lassú, összefüggés nélküli foltozgatás, kirívó rendszertelenség; oly esodaszörny, melynek apaságát nem akarja magára vállalni, sem a centralista, sem az autonomista. Készakarva kigondolt közigazgatási abszurdum, mely párját ritkítja az európai közigazgatás történetében.

De hiszen az abszurdumban is van rendszer. Nincs azonban a legújabb megyehatósági törvényben.

Sem ezélnk, sem kedvünk annak számos feltűnőbb hiányaival foglalkozni. Ez alkalommal csak a legfeltűnőbb és könnyen orvosolható hiányok egyikéről akarunk szólni.

E hiány az, hogy a törvény nem gondoskodott kellőleg a közigazgatási munkások neveléséről, illetve a közigazgatási tisztviselők sucseseintéjéről.

A megye öregjei évről évre fogyanak — és évről évre kisebb lesz ama contingens, melyből alkalmas fiatal erők előállítottak.

A megye ellenei örvendenek e jelenségnek. Hibának mondják azt, a mi

csak hiány. Az autonomia rosszassága és tehetetlenségének tudják be azt, a mi a törvényes rendszer helytelenségének a következménye s ebből azon következtetést vonják le, hogy az természetesen, a megye teljes hanyatlásától folyó állapot, mely tarthatatlan és átmeneti s kár itt valamit javítani akarni, hisze ma-holnap ugyanis beáll a kinevezési rendszer.

Ezen okoskodás, még ha be is következik a kinevezés, felette téves és a gyakorlati közigazgatási életben nagyon káros következményű.

Ha a törvény gondoskodott a tisztviselők kvalifikációjáról és legújabb azoknak nyugdíjképeségéről, gondoskodnia kellett volna a tisztviselők gyakorlati kiképzetéséről is.

De hiszen gondoskodott, ott van a közigazgatási gyakoronokok intézménye! Épen ezen intézmény az, mely sehogy sincsen az újabb közigazgatási rendszerbe beillesztve. A qualificationális törvény a közigazgatási rendszer struktúrája, a nyugdíjképeség annak tetőzete, de az alap, a tisztviselők gyakorlati kiképzetése, ingatag, bizonytalan s nem felel meg a rendszer — ha ilyenről lehetne szólni — követelményeinek.

A mostani közig. gyakoronoki intézmény segítségével nem lehet sem gyakorlati, sem ambiciózus, sem állandó tisztviselőket nevelni.

Ugyanis a gyakoronok oly egyén, ki tulajdonképen minden és mégis semmi. Minden, mert a közigazgatás minden ágában szakreferens lehet és semmi, mert összes díjazása 360 forint!

Mai időben, midőn az autonomikus igazgatás megszünt honor lenni s officium lett, vagyis oly szakpálya, melyre az erőket nevelni kell, mai időben azt kívánni egy az egyetemet végzett, ambiciózus fiatal embertől, hogy évi 360 frtért álljon be közigazgatási tisztviselőnek s várjon három,

hat, esetleg kilenc évig, míg aljegyzővé illetve szolgabíróvá választatik — valóban oly követelmény, mely nem egyezik össze sem a jó közigazgatás érdekeivel, sem korunk anyagi viszonyaival.

Napról napra fogy azok száma, kik a hivatalt passzióból viselik. A közigazgatási pálya is kenyérkereset lett, s ha az: meg kell adni a megélethetőségét azon fiatal embernek is, ki életét e pályának kívánja szentelni.

Annál is inkább, mert sehol sem oly bizonytalan illetve lassu az előléptetés, mint a megyénél. A törvényeszéki, a fogalmazó gyakoronok, úgy a törv. székeknél, mint a miniszteriumoknál gyorsan halad előre s e mellett pályája biztos s nincs kitéve a választás esélyeinek; a közigazgatási gyakoronoknak ellenben várni kell, míg a megyében üresedés lesz, mert ő nem helyezhető át egyik megyéből a másikba.

Csoda-e ha ily körülmények között a fiatalság hátat fordít a megyének? Csoda-e, ha ily viszonyok között egyes megyékben kifogy a kontingens, vagy oly selejtes s minden-egyéb téren megbukott problematikussz existenciák fognak jelentkezni, kikben nincsen semmi köszönet s kik a megyének teljes dehonálására dolgozandak?

A jelenlegi állapot tarthatatlan, gondoskodjunk annak megváltoztatásáról.

És az nem is nehéz. Legyen a közig. gyakoronoknak a fizetése az első évben 360 frt; de emelkedjék évről évre 100 forinttal, míg aequivalens lesz, a megyei aljegyzők legkisebb fizetésével, s ezen intézkedés szembetűnőleg meghozza a szükséges orvoslást.

Ragadja meg megyénk közönsége a kezdeményezést. Tegyen közgyűlésből a képvi-

selőhához előterjesztést, hogy a közigazgatási gyakoronokok intézménye a közigazgatás igényeinek s a mai kor megélethetési viszonyainak megfelelőleg módosíttassék.

A Sárosmegyei erkölcsnevelítő egyesület alapszabályai.

1. Sárosmegyében erkölcsnevelítő egyesület alakul, a melynek székhelye Eperjes.

2. §. Ezen egyesület célja: az erkölcsiségnek és vallásosságának, a hazaszeretet és testvériségnek úgy a magán mint a közéletben meggyeszerete előmozdítása és terjesztése.

3. §. Különösen oda fog hatni az egyesület, hogy:

a) az említett erények a helyi lapokban, a színi előadásokban és egyéb mulatóhelyeken s általában minden nyilvános gyűléseken tiszteletben tartassanak;

b) az ifjuság számára önképző egyesületek keletkezzenek;

c) a munkásság, takarékoság és mértékletesség szelleme fejlesztessék;

d) az ügyvezetett vadházasságok megszüntjenek;

e) régi hű eselések és mások életét saját életük veszélyeztetésével megmentő, nemkülönben tüzesetek, árvíz és járványok alkalmával magokat kitüntető egyének megfelelő jutalomban részesíttessenek;

f) a szerencsésjátékok, különösen a kártyajátékoknak ezek jellegével bíró nemei kerültessenek;

g) a társalgásban minden a mi az erkölcsiséggel vagy a tisztességgel ellentézik, különösen pedig a káromkodás mellőztessék; végre

h) a törvények iránti tisztelet ápolatassék, az etetés-ítatás és másnemű vesztegetés — ha azt valaha bárki is megkísértené — megakadályoztatassék, illetőleg a törvény szigorával sújtassék.

4. §. Az egyesület az egész megyére terjeszti ugyan ki működését, azonban rajta lesz, hogy hasonló célú egyesületek az egyes községekben is alakuljanak, a melyek a központi egyesülettel fiók-egyesületi viszonyba fognak lépni.

5. §. Az egyesület tagja lehet minden tisztességes ember, nő és férfi, a ki a kitűzött célt helyesli s annak elérésére közreműködni kész.

TÁRCZA.

Vallomás.

Szeretem én a csöndes éj,
Szeretem én a bús homályt;
Lélekem oly méla bába mélyed,
De nem fáj néki a mi fáj!

És száll a nyájas lék hazáig,
Borongra mult s jövő felett;
S bár bús az egyik, bús a másik,
Engelgni vétek úgy szeret!

Ó szép a nap! de tüzevilága
Sok büszke szemet megrakít —
S a lélek lát az éjszakába,
Oh, tisztán látja álmaikat!

... Szeretem én az éjt, mely lomha
Küldvel engemet befűd —
Szerelmes vagyok bánatomba,
Mely éjkeidül szíveim fűtött!

Dinomdánom.

Vigad, örül a világ
A boldogját járva;
Nincsen annak kellete,
Aki bús, ki árva.

Vigalom és zaj közé
Szíveim rég nem vágyott;
Csak messziről nézem a
Mulató világot.

Sírhalm ez a világ,
Beéne van temetre
Szívem ó ma, mindene,
Szívem régi kedve.

S a szomorú temetőn
Nem tudok nevetni,
Bánat, mint a többiek,
Mulatva feledni.

Pedig hej! rég tudhatom,
Hogy e csudár éltén
Akkor volt csak igazam,
Ha boldogul éltém!

Ásguthi Aladár.

Egy szép asszony.

— Minden szép asszonynak ajánlva. —

Pompásan ebédeltem. A rákokat direkte Laibachból hozták, a vesepeesenyé olyan finom, lágy volt — mint a bakfisch esőjka, ki most került ki a nevelőintézetből, a lazac oly rózsaszínű mint a szép lány arca és a sampányer jól behűtve, olyan hideg volt mint a jég. — Csak az érezheti magát oly pompásan egy még pompásabban elköltött ebéd után, a kinél az ifjuság tavaszának első virágai már elhervadtak és megbarátkozott avval a gondolattal, hogy életpályáját mint aglegény fogja folytatni, és én e pillanatban — midőn is a park egyik árnyékos bús helyén a fűvön henteregek, előttem áll egy kis asztalka kávéval és cognac-kal, számban meg-

forogtam a speciálítás: drágadereszt — még ő felségével Kalakau királylyal sem volnék hajlandó eszerélni — sorsot. Ugy érzem, mintha az a jó sampányer megtette volna a hatását, a cognac erős és a „drágadereszt“ szivarom kellemes füstje még kellemesebb álmokba ringat engem.

Azon gyönyörteljes, kéjes állapotban érzem magamat, melyről azt szokták mondani, hogy agyába ment a bor, (ez szerény körüírása illetve a terminus-technikusa: becsipetnek.) Nem messze tőlem két fa közt csing a modern függőágy, melyben a park és a kastély bájos urnője nyugszik. Azok a nefelejesszemek ábrándosan néznek a fák lombjai közé: éjszötét hajának nehéz fűrtjei feloldóztak; a kedves arcz halvány, és az úde ajkak közül gyönyörű lilom gyöngygyorok mutatkoznak. Csipkékkel diszített finom takaró fűdi a karesu, sugártermetű bájos teremtet, kinek rózsaszín selyem alsósoknyája oly igazósen kandikál kifelé és a kis sárga topánok esabitólág mutogatják a világoskék selyem harisnyát, mely oly iczi-piczi kedves kis lábcsakát takar, mely megzavarja az ember eszét!

Gyűlölem ezt az asszonyt! Én különben több bájos szövetséges barátót bírok, kik mindannyian gyűlölik velem a szép asszonyt. E kedves virágos szövetségben én magam vagyok az egyedüli férfi, mert hiába kerestem szövetséges társat, nem kaptam, de az nem tesz semmit, a mi gyűlöletünk elég nagy arra nézve, hogy a férfi-világnak iránta tanusított imádását paralizálja.

Bálteremben láttam őt először. Oly ide-

ális szép, oly igéző volt!!! Mivel szabad voltam, szabadon rendelkeztem szívem fölött, nem volt még lebilineselve — határozottan eltökéltem magamat — beleje szeretni és e nemes szándékom végrehajthatása végett, bemutatattam magamat. Oly végtelen kedves jó volt hozzám; oly igéző mosolylyal nézett rám azokkal a sokatmondó, ábrándos, mely tüztől égő csillagszemével és oly kedvesen, oly szellemesen csevegett velem a világ folyásáról. Mondott nekem oly kedves dolgokat hogy szívem szinte dagadt örömeiben.

Mikor aztán nagy kegyesen előcsátott magától, büszke önértéssel verdestem mellette és némi pirulással bár — önvallomást tettem magamnak, hogy még most is az az ellenállhatatlan (rossz nyelvek azt mondanak: kiállhatatlan!) ficzkó vagyok, ki az első pillanatra hálójába keríti a szép asszonyokat, elzavarja fejüket, megzavarja eszüket, elbolondítja szívüket és kész a nősábitás!

Es így nem is lehet csodálni, hogy ily önbeismerés után, a feltékenység sárga ördöge (zöld szemű!) lopozott szívembe, mert egy tuczat udvarló (majd azt mondtam udvari ló!) settenkedett a szép asszony körül és ők szintén oly hizelgő önvallomást tettek maguknak, mint édes magam, t. i. szintén „ellenállhatatlan nősábitónak“ deklarálván magukat. Mindenik azt hitte maga felől, hogy ő a hódító, a győztes, hogy ő bírja a szép asszony kegyét, azért képzelt elbizakodottságukban nem is akarták egymást ismerni. Gondoltam magamban: majd meglátjuk utóljára közlünk kit tüntet ki a szép asszony magas kegyével, kit ültet szíve trónusára; szóval: melyik

6. §. A tagok vagy alapító, vagy rendes, vagy pártoló tagok lehetnek.

7. §. A tagsági díjak a következők lesznek: az alapítók egyszermindenkorra 5 frtot, a rendes tagok öt évre vállalt kötelezettségével évenként 50 krt, a pártoló tagok szintén öt éven át évenként legalább 10 krt fizetnek.

8. §. Az egyesület ügyeit egy igazgató-választmány intézi.

9. Ezen választmány, mely az egyesület létrehozó értekezlet azon tagjaiból alakul, kik az egyesületbe akár mint alapító, akár mint rendes tagok belépnek önmagukat titkos szavazás útján megválasztandó tagokkal kiegészítheti, a kiknek azonban száma a százat meg nem haladhatja.

10. §. A választás csak oly ülésben ejthető meg, a melyben legalább húsz tag jelen van s következőképen történik:

A ki valakit az igazgató-választmány tagjává ajánlani kíván, az ennek nevét és állását egy ívre felírja és mint ajánló aláírva, az elnöknek átadja. Az elnök, ha a névvel, hogy akár az ajánlottnak, akár az ajánlónak nevét megmondaná, az ívet a gyűlésben köröztesse s a ki az illetőt megválasztani akarja, egyes számot, (1), a ki pedig ellenzi, nullát (0) írja. Azután az elnök a szavazatok összeadja, s ha a jelenlevők $\frac{3}{4}$ többsége igennel szavazott, az ajánlott megválasztottnak jelenti ki, különben azt nyilatkoztatja ki, hogy az ajánlott nem nyerte meg a szükséges szavazatok számát. Ez utóbbi esetben úgy az ajánlottnak, mint az ajánlónak nevét nemcsak maga elhallgatja, hanem a többi tagok is kötelesek azt állandóan titokban tartani.

11. §. Az előző, valamint a 19-ik szakaszban említett eseteken kívül, az egyesület mindig általános szótöbbséggel határoz. Egyenlő szavazatok esetén az elnök szavazata dönt.

12. §. Az igazgató-választmányt követő tisztségviselői lesznek: egy elnök, ki az egyesületet kifelé képviseli, két alelnök, két jegyző, egy pénztárnok, egy ellenőr és egy ügyész, a kiket az igazgató-választmány az egyesület tagjai közül három évre titkos szavazás útján választ.

13. §. Az igazgató-választmány évenként egyszer, szükség esetén többször is ülést tart.

14. §. Működéséről az igazgató-választmány minden évben jelentést készít s azt a közgyűlés elé terjeszti.

15. §. A közgyűlés, mely az összes tagokból áll s melyet az igazgató-választmány nevében az elnök évenként egyszer hív össze, a jelentést tanácskozási tárgyaivá teszi, annak vagy önálló indítványok alapján is határozatokat hoz s azokat az igazgató-választmányt figyelembe ajánlja.

16. §. Az igazgató-választmány a tisztségviselői hatáskörét és saját tanácskozási rendjét külön ügyviteli szabályzatban határozza meg.

17. §. Az igazgató-választmány minden tagja számozott és nevére kiállított gyűjtőívet kap s a gyűjtő az aláírt összeget vagy maga veszi át, a történet fizetést legott elismervény, vagy a gyűjtővet a pénztárnoknak adja át, a ki a pénzt nyugta mellett beszedi.

18. §. A tisztségviselő az ügy iránti tekintetből ingyen viselik hivatalukat.

19. §. Az egyesület örök időkre alakul ugyan, ha mindazáltal az igazgató-választmány annak feloszlását elkerülhetetlennek találja, ezt annak indítványára csak az e végett összeírt közgyűlés háromnegyed többséggel lesz feljogosítva kimondani, mely esetben a netalán fennmaradt vagyon valamely sárosmegyei rokoncélú egyesületnek vagy jótékonyági intézetnek lesz adományozandó.

20. §. Jelen alapszabályok három példányban elkészítetvén s a szokott láttomozás végett a belügyminiszter úrhoz felterjesztetvén, ennek megnyerése után a sárosmegyei erkölcsnemesítő egyesület megalakul, az Országos erkölcsnemesítő egyesületi fiók-egyesületi minőségben leendő felvétele végett megkeresi s működ-

ését megkezdi, előre kijelentvén, hogy magát a törvényes következmények terhe alatt mindenben ezen alapszabályokhoz kívánja tartani.

Kelt Eperjesen, a Sárosmegyei erkölcsnemesítő egyesületnek 1886. évi július 19-én tartott értekezletén.

Gondolatok.

Kevés férfi van, ki egy asszonyi életet érthetne; egy remény, mely esalt vagy teljesült; egy lény, hív vagy alaváló vala; egy érzemény, mely viszonzottat, vagy nem, ez minden. Egy szó, kedves ajkaktól mondva; egy tekintet, egy ketyel, mely örömeit elkeresíti, a világot új színben állítja elébe. Sorsa szivétől függ egészen, s mi volna oly kicsi, mely ha ezt találta, halálos sebet ne ejthetne.

Nemesebb női kebel soha sem érzékellen a dicsőséget iránt, s megelégszik néha, ha az, kinek szivét adta, nem viszonozza is érzelmeit, de oly magasan áll, hogy szerelméért mintegy maga előtt igazolva érezheti magát.

A természet, mely a nőnek több szeretetet adva, öt több veszelénynek és fájdalomnak tette ki: az önösség és nyugodt okoskodás helyébe, melyben a férfiu erejét és vigasztalását találja, neki épen a szeretetet adta támaszul: a szeretetet, melynek él s melyért meghal, mely által boldog s mely miatt boldogtalan, melyért mindent tesz s mindent feláldoz, még bánatát is.

Szeretni: az asszony végzete, ez magas hivatása e földön. A férfiu a küzdés, a tett: l gyen bár ezéjja, melyet magának ifjú érzetében kifizött, a legnagyobb az, hogy az emberiségnek élend, legyen a legalábbvaló önség, boldogsága mindig a külvilágtól függ.

Az asszony élete más. Nézzetek öt ifjúsága első éveitől, mikor a szív először ébred, arca először lángolnak, először lobog érzelm tekintetében! . . . ő is ezélt keres magának: de nem hir, nem önség, egy rokonkebel ez, mely boldogíthatson. Remélve s keresve jár körül, így foly a földön szét a repkény mindenfelé terjesztve ágait, mindenfelől virítva, míg egy fát talál: s oh akkor nézzetek, mint öléle ezer karral támaszát, mint szövé körül legszebb zöldjével, mint emelkedik tövén, hogy levelei a kedvelt lombjával vegyüljenek s dús koszorúkban függjenek le ágairól. E fa sorsa a repkénynek, mely állani fog s virulni, meg ő vele súlyedni s veszni, mert nincs egy ága, nincs egy gyenge hajtása, mely nem függne tövén.

A teremtés titka a nőben fekszik.

Isten mikor meglátogató földünket, nem villámok közt tűnt fel az embereknek, nem hegytetőn ragyogó sugaraktól körülveve: ő egy anya karjairól mosolyga a pásztorok adományainak, — s ez vala legszebb, legszentebb oltár a világon.

Hűség legszebb dísz a nőnek, szerencsésének záloga, szerelmének koronája s nőieségének nemessége. Csak a hűség által tűnik ki valódián a nő méltósága s ennél fogva becsültetik az oly nagyra nála

Szegény egy teremtés az asszony! Menynyit kíván tőle a társaság s mi kevés erőt

ada szivének a természet. Mily véghetetlenül szerencsétlen, ha utjából csak egyszer is kitért, s mégis mennyi eséb áll körülötte és önmagában, mely öt eltéveszti.

A nő annyira meg van hatva, midőn leánya asszonyává lesz, hogy ő maga is gyermekké válik. Reszket a gyengéd, ingatag imádott leányért, imádkozik érte és siratja könnyen titokszertésébe esik, mely mindkettőjükre nézve a legrosszabb következményű lehet.

Ha valaki az emberiséget akarja tanulmányozni, fordítson gondot az asszonyokra: mert hol gyengébb az erő, ott annál művészebb is szokott lenni; s azért adott a természet annyi hajlamot a művészetre a nőknek A férfiak a természet fékezésére vannak teremtve, míg a nők a férfiakon való uralkodásra. S az elsőhöz sok erő, de a másodikhoz sok ügyesség kívánatik.

Az asszony — szerelméből teremt saját nemes volóját. S azért kit szeret, szelid mint a galamb és vallásos mint a szent. Kedvese biztosságaért — ha az veszélyben forog — szelid kedélye kigyóí élessé válik s gyenge szive az oroszlan bátorságát szívja magába.

Ahol mi férfiak hosszú gondolkodás után valamire a legkisebb ürügyet sem találjuk, ott az asszony száz fontosnál fontosabb okot hozhat föl. Ez bájoló nemének legnagyobb kiváltsága.

Különlélek.

Előfizetési felhívás. Tisztelettel felkérjük azon előfizetőinket, kiknek előfizetésük hátralékban van, mielőbb szíveskedjenek eleget tenni kötelezettségüknek, nehogy a lap szétküldésében akadály támadjon. Az új előfizetőket pedig kérjük az előfizetési árt szerkesztőségünknek ezimezve küldeni.

Emlékünnepély. Az eperjesi ev. ker. Collegium Jelenik Almássy István volt coll. felügyelő és Rochlitz Gyula coll. pártfogó emlékére f. hó 8-án igen fényesen sikerült emlékünnepélyt rendezett. Az ünnepélyen városunk intelligentiája igen szép számban volt képviselve. Az ünnepély sorrendje a következő volt: „Hymnus” Enekelte az „Eperjesi Dalegyet.” Emlékbeszéd Rochlitz Gyula felett, dr. Schmidt Gyula coll. helyb. felügyelő és országgyűlési képviselőtől Rochlitz Gyula emlékeztetére. Költemény. Előadta szerzője: Zúz Pál III. é. theologus. Emlékbeszéd Jelenik-Almássy István felett, Hörk József coll. igazgatótól. Jelenik-Almássy István emlékeztetére. Költemény Hlavács Gyula I. é. joghallgatótól. Előadta: Kovács Sándor II. é. theologus. „Szózat.” Enekelte az „Eperjesi Dalegyet.”

Névváltoztatás. Schlosser Imre soóányai illetőségű, ugyanottani lakos saját, valamint Gizella és Béla kiskoru gyermekei vezetéknevének „Várlaki”-rá kért átváltoztatása belügyminiszteriumi rendelettel megengedtetett.

Magyar póttafolyam a néptanítók részére. A kassai rk. főtanhatóság alatt álló kassai tanító képezdeben az 1886. évi szüneti póttafolyamot megnyitották a következő néptanítók nyertek képzést: Bartossik Mihály gergelylaki, Földváry József szedikerti, Kopsák Ferenc tarczai, Mikó József bajori,

Nisnyk Árpád klyussói, Sesavniczky Imre tarkeői, Szopek Máttyás fintai, Szurkó Victor bartosfalvi, Talarovits András tolesemesi és Varga Béla vörösalmai tanítók. Hogy ezen magyar póttafolyamnak a jövő évben való felállítására is mily égetően szükséges de másrészt áldásos is, eléggé bizonyítja azon körülmény, hogy a megyei tanfelügyelő újabban 52 tanítót szolgált fel a képzés megszerzésére.

Tanító kinevezés. A vallás és közoktatási mk. Miniszterium a Kapronczán felállítandó állami nép iskolához tanítóul Schönviszky Gyulát és az ugyanott felállítandó kisdé-óvodához ovónőül Schönviszky Gyulánét, iskolagondnokság tagjaul pedig Kolbay Gábor Soltész András, Bartóffy István, Grega András és ifju Kertész Andrást nevezte ki. A berzeviczei állami iskolához tanítóul Demeczky Lajost nevezte ki.

Szegélyezés. A vallás és közokt. mk. miniszterium Vojtáskó Péter bajorvági tanítónak 15 frt államségelyt utalványozott. A pósfalvi és kapronczai rk. iskoláknak pedig tankönyveket és taneszközöket engedélyezett.

Hálaadó istentisztelet. Budavár visszafoglalása 200-dik évfordulóját az eperjesi hívek kegyelettel ünnepelték meg. Szept. 5-én reggeli 9 órakor az eperjesi főtemplomban hálaadó istentisztelet tartott, melyet Plétyényi Endre apát plébános fényes segédlettel végzett. A templom zsufozásig megtelt; ott voltak a város notabilitásai s az összes hatóságok. Az ünnepély fényét emelte a kitünő ének-és zenekar. Különösen kiemeljük Jurecsik Anna kisasszony gyönyörű énekét, a ki zengetes tiszta sopran hangjával ofertorium alatt az „Ave Maria”-t ritka praecisítással és teljes biztossággal éneklé!

Műegyetemi ösztöndíjak. A Glosius-Artner Karolina féle alapítványból a most beálló tanévben egy 262 frt 50 kros s egy 52 frt 50 krajczáros ösztöndíjat osztanak ki oly magyarországi származású ág. hitvallású ev. s jeles szorgalmu műegyetemi hallgatók vagy tanárjelöltek közt, kik tanulmányaikat — a természettudományokra való fókentettel — valamely külföldi egyetemen vagy műegyetemen folytatják s tanári vagy műszaki pályára készülnek. A kérvények az alapot kezelő bizottsághoz (V. nagy korona-utca 3. sz.) október hó 31-ig küldendők be. A díjnyertes a megszavazott ösztöndíjat a külföldi egyetemen történt beiratásig igazoló bizonyítvány és nyugta beküldése után, a tanév elején posta útján kapja meg. — A budapesti Józsefműegyetemen Szentandrássy Lajos által tett alapítvány kamata, mint 450 frtos ösztöndíj ebben a tanévben kerül először kiosztásra. Ezért csupán Eperjesen lakó szülőktől származó budapesti műegyetemi hallgatók pályázhatnak s első sorban azok a kik a Szentandrássy családból származnak. A keletlen felszerelt folyamodványok szept. 30-ig nyújtandók be a műegyetem tanácsához.

A por. Nem valami természettudományi értekezés ezime ez, hanem az, a mit városunk közönsége a mult napokban naphosszat oly bő mennyiségben nyelt és a mely még akkor is valóságos ködként lepte el a földet, a mikor a csillagok myriádjai kigyulnak. Nálunk a portelleg egészen elzárja a kilátást és akadályozza a gyalog passzage-t, ha csak valakinek nincs kedve az oly tünderies porfellegek közt elrejtene magát. A hatóságok kötelessége volna tenni valamit a por ellen, legalább annyit, hogy a fobb közlekedési vonalak öntözésével megtisztítsáták a levegőt A háztulajdonosoknak pedig birság terhe alatt szigoruan meg kellene hagyni, hogy a ház előtti járdát megótozzék, de úgy, hogy e kötelesség teljesítése alól ne vonja ki magát senki. Ez a minimum a mit a hatóságnak a közegészség és köztisztaság érdekében tennie kellene.

Most már esordultig volt a pohár. Éjjel tánczol, délelőtt koresolyázik, déltűn sétalovaglást tesz és este az operában ül. Na, közönszöm szépen az ilyen asszonyt.

Oh te jó, istenben boldogult nagyanyám mikor te rokkáddal a kandeló mellett ültél, krumplít hámozta, az esüthuszas konyhapénzből magadnak szép vagyont szerzettél és fehér mennyaszonnyi ruhádat, aranylakodalmas napján is büszkén viselted, gondolt volna e valaha, hogy olyan „szép asszonyok” is lesznek és szegény unokádnak annyi szivfájdalmat okoznak? Oh, ha tudta volna, tudom, oly porfövest adtál volna, mint akkor, midőn a fehér abroszon fekete kávéval czifra ákombakomót rajzoltam.

De hát tulajdonképen miért is bosszankodom én, nem látom át sem ennek szükségét, sem jogosultságát; azért, mert a szép asszony tánczol és lovagol és kicsinyei etetését férjére (pardon gouvernantjára) bizza?! Hát szeretem én öt? Szó sines róla! Sőt ellenkezőleg gyűlölöm, mint gyűlölöm mind-ezen sportsdámákat, gyűlölöm őket mint a — hitelezőimet, és ezzel sokat mondtam.

Sajnos, az a szép asszony elég kegyetlen és elrabolja tőlem a — gyűlöletemet. Midőn ugyanis házába léptem, démoni öröm szállta meg szivemet. En körülbelül így képzeltem magamnak a szép asszony házirendjét: Az előszobában zongora áll, melyen a szakácsnő ágya van, kinek két Marsbeli-gavallér teszi a szepet. Az ebédlő asztalán a tyukok tartanak cerelet és a hálósobában három kamasz poronty iszonyu ordítóást visz véghez és azon vannak, hogy az angol „misst” derekasan

boldog halandó hódította meg öt azaz: mégis „boldog halandó” lett a rabja! Mert a vadászaton a vadász megy az elejtett vad után, míg a „demmonde”-ban — az elejtett vad megy — a vadász után . . . Majd megváltik a táncznál, a szép asszony elárulja — érzelmeit. A kivel legtöbbet tánczol, az meghódította. — Rajta tehát! előre!

„Szabad kérem nagysád a legközelebbi tourra?”

„Lehetetlen már elkésett ön?”

„Akkor talán szabadna kérem a következő dreischrittra?”

„Nagyon sajnálom már arra is foglalkozva vagyok.”

„Úgy hát szabadna kérem nagysád egy négyesre?”

„Négyesre? Hova gondol ön uram! Már a következő bálban két négyesre vagyok foglalkozva!”

Ily kudarez után mit tehettem, igen sajnáltam, hogy „ellenállhatlan fejkő” létemre rajtam ez megessét és összehuztam magamat egy félreeső zugba, alig észrevétlenül, és onnan néztem a szép asszony bájos tánczát, melyet oly kecsesen lejtett mint egy tündér, ugy leugret mint májusi illat langy szellők ölében! Egy esepet sem látszott fíradtnak, noha egész éjjel tánczolt, egy perczig sem állt vesztve.

Diadalmas vetélytársaim, kik ki lettek tüntetve, de még sem tánczolhattak vele, (ugy jártak mint én!) majd megszakadtak mérgükben, de én gúnyos mosolylyal, megvetőleg néztem rájuk:

„En nem haragszom e szép asszonyra,

ki a jelenlevő fiatalság felerészével barátságosan, kedvesen konverzál, de nem tánczol vele, a másik felével meg tánczol, de nem konverzál. Nem haragszom rá, de gyűlölöm.”

Egy asszony, ki egész éjen át tánczol! Borzasztó! Milyen lehet annál a háztartás, és hogyan neveli gyermekeit?! Tessék, legyen aztán az embernek kedve házasodni! Csak azt a szegény férget sajnálom, a ki azt kénytelen eltűrni. Ej, ha az Ursten nekem azt a szerencsét adná, hogy ez a szép asszony feleségem lehetne, majd észrehoznám én ő nagyságát!

Szomoruan hagytam el a báltermet, hazaballagtam; ismét tönkrettek egy illuziómat, alaposan szétfoszott.

Azok a modern asszonyok! Ha egy asszony esunya, no akkor még hagyják: ilyen nem képezi a társaság középpontját, nem hizelegnek neki mindig, nem udvarolnak neki oly gyakran (én bizony soha!) és így figyelmet fordíthat még férjére, gyermekeire és háztartására. De egy szép asszony, még hozzá gazdag, előkelő és magas igényű!! Az ilyen asszonynak a lukszusát csak egy királyi vérből származott princez győzheti, csak az felezheti annak költségét és elégítheti ki annak nagyzási vágyát.

Itt van például az én asszonyom, azaz: pardon! nem az enyém, mert nekem általában nincs és nem is lesz asszonyom: aglegény maradok, míg másnak lesz felesége; ugy értem, hogy az a „szép asszony”, az no, a kiról szó van . . . Az a szép asszony reggel 7 órakor jött haza a bálból és már délelőtt 10 órakor a jégpályán volt és nyilsebe-

sen repült tova a jég sima tükrén, mintha egész éjjel gyűjtötte volna hozzá az erőt. Senki sem volt ott kivüle, az éjjeli bál fáradalmait pihene mély álomban szenderegtek a vendégek, csak a szép asszony tűzte lelke teljes erejéből a jégspotot Boldog asszony, ki azt kibírja, szegény férj, ki kénytelen vagy otthon maradni a kicsinyeket etetni! (Vagy ugy! igaz, gazdag ember tarthat magának e ezélből gouvernantot! De nem Münchenből!)

Hozzászattaloztam a jég tüzes sportsdamejához, daczára, hogy gyűlöltem és el kezdtem neki mint mondani szokás: udvarolni. Tíz percz alatt meg voltam győződve, hogy a szép asszony engem rendkívül érdekesnek talál, oly nyájas kedves volt hozzám, és egy fél óra lefolyása alatt még jobban gyűlöltem, mert egy csapat fiatalember érkezett a jégre, kikkel szintén oly nyájas, kedves volt mint én velem, és én ki lettem szorítva eredeti helyemből, kiemelttem a nyeregből s kénytelen voltam a háttérbe koncentrálni magamat.

Különbem, hát ugy kell nekem! Mi az ördögnek tolokodom én az én otthonsütött elveimmel egy szép modern asszonyhoz, vagy ha ugy tetszik egy modern szép asszonyhoz?! felszólított engem valaki erre?

Boszankodva mentem haza, és midőn délután a szokott sétámat megteszem, kivel találkozom egy tüzes lovon vágatva, oly szilaján? a legjobb, legelegánsabb és legkitar-tóbb lovaglónőt az egész lovagló díszmenetnek? — A szép asszonyt.

És midőn este a színházba jövök, kit pillantok meg az elsőrendű páholyban ülni? A szép asszony!

A főispánok és főispáni titkári állások szervezését illetően, a törvényhatóságokról szóló 1886. évi XXI. törvényeknek rendelkezései — amint az a törvény indoklásában említve van — csak 1887. évi január 1-jével lépnek életbe, t. i. a főispánok csakis jan. 1-től fogják huzni a törvény értelmében kiszabandó fizetéseket s ugyanazon naptól kezdődőleg fognak szervezeten a törvényhatóságok egyhármadrésében a főispáni titkári állások. A főispáni fizetések, mint értesülünk, az 1887. évi belügyminiszeri költségelőirányzatba már az új törvényben foglalt rendelkezések alapul vétele mellett és arra való tekintettel vannak felvéve, hogy áll-e az illető törvényhatóságban a főispánnak természetbeni lakás rendelkezésére. Hogy melyek maradjanak, illetőleg legyenek egyesített főispánok, az iránt is intézkedés fog történni az év vége előtt. Főispáni titkári állás ez idő szerint 12 főispán mellett van szervezve és pedig Abony-Torna, Bács-Bodrog, Bereg, Brassó-Szeben, Fogaras, Hajdu, Hont, Kis- és Nagy-Küküllő, Nógrád és Nyitra, Pest-Pilis-Solt és Kis-Kun, Pozsony, Szolnok-Doboka megyék főispánjai mellett, ezek most az új törvény rendelkezéseinek megfelelőleg újabb szervezetnek, s ezekhez az első évben még mintegy 15 egyszemélyi főispáni titkári állás fog betöltetni.

Tilos kivándorlási szerződések. Az Egyesült-Államok egy újabb törvénye meg akarja akadályozni ama kivándorlási szerződéseket, melyeknek alapja rendszerint alacsony spekuláció a kivándorlók kárára. Különösen tiltja a kivándorlóknak oly feltétel melletti toborzását, hogy az Egyesült-Államokba való megérkezésük után meghatározott munkát vagy szolgáltatást tartoznak teljesíteni. E szerződéseket semmiféleképpen nyilváníti, súlyos büntetéseket állapít meg az ellene eslekvők ellen, kik a köztársaság területén utazó ily kivándorlókat tudva fölveszik. A „Magyar Igazságügy” megjegyzi, hogy nem ártana e törvényt Magyarországon is hivatalosan közhírré tenni.

A czemethai fürdő vendégei szeptember hó 5-ig. Desszefly Ferencz áll. vasuti főmérnök Eperjes, Semsey Ervin magánzó Eperjes, Kohout Leoné, Fuhrmann Gabriella Eperjes, Tomka Zsófia Eperjes, Schwarzer Aler Rozália Szántó, Schulek Géza ügyvéd Budapest, Schulek Gézané Csüth-Szabó Anna Budapest, Semsey Adolf kir. törvényszéki hivatalnok Eperjes, Nyíry Béla bizt. hivatalnok M. község, Nyíry Béla né Benczur Jolan Miskolcz, Duka Robert nyug. es. kir. huszár-ezredes Eperjes, Duka Robertné Marianne Eperjes, Duka Emma Eperjes. Állandó vendég 19, ideiglenes 120, összesen 139. És így az 1886-iki egész fürdői évad alatt volt állandó vendég 239, ideiglenes 1511, összesen 1750.

Lövész- király. F. hó 4-én a reggeli órákban tarackdörögések jeleztek, hogy az eperjesi lövészgyűlésnek ünnepe van, mert „királyt” választ. A verseny két napig folyt vagyis f. hó 5-én esteli fél 7 órakor fejezték be a versenyt. Ekkor hirdették ki a nagyszámú közönségnek, hogy a „királyságot” Bauernebl Szilárd nyerte el. A kihirdetést a jelenlévők viharos éjenezése követte. Ami a versenyt illeti, az következő eredménnyel ment végbe: I. Mélylövés. 1. díj méltóságos Keizer Miklós úr által felajánlott 50 frank arany, nyerte Bauernebl Szilárd. 2. díj 30 frank nyerte Krivoss Gyula. 3. d. a kassai lövészársulat által felajánlott 20 frank, nyerte Szojka Gyula. 4. d. 20 fr., nyerte Hauser Károly. 5. 6. 7. díjak a 10 fr. nyerték: Rutkay Aur., Mayer József, Kampauer Adolf, 8—11. díjak a 3 frt ezüst, nyerték: Kampauer Adolf, Mayer József, Krivoss Gyula, Rutkay Aurél. 12. d. Szojka Gyula által felajánlott 2 frt ezüstben, nyerte Mayer József. 13—16. d., nyerték: Hauser Károly, ugyanaz, Rotter Engelbert, Hauser Károly. 17—20. d., nyerték: a 1 frt Szojka Gyula, Seemann Károly, Wid-

der Mór, Szojka Gyula. 21. d. Szojka Gyula által felajánlott 1 frt, nyerte Kampauer Adolf. II. Kördíjak. 1. díj 20 frank aranyban méltósos Keizer Miklós által felajánlva 25 lővére 49 körrel nyerte Szojka Gyula. 2. d. 10 fr. 25 lővére 44 körrel nyerte Stadler Sándor. 3. d. 10 fr. 25 lővére 43 körrel nyerte Krivoss Gyula. 4. d. 10 fr. 25 lővére 40 körrel nyerte Mayer József. III. Egy ismeretlenül egy doboz szivar. Feltétel: 50 lővére közt a legtöbb egyes, nyerte 17-el Szojka Gyula. IV. Schröpfer és Bohrandt József által felajánlott nagy palack bor, az utolsó 5-re nyerte Hauser Károly. A diszes érmeikkel feldíszított hósei a napnak ezután hozzáálltak a fegyvernél könnyebb eszközök durrogatásához és járta vég lakoma közt a pisztolyok őritgetése, minék hatása a zamatosnál-zamatosabb toasztokat szülte.

A m. k. postatakarékpénztár forgalma augusztusban következő volt: A főkimutatás szerint 41,736 betéttel 237,359 frt 37 kr. tételt be és 6914 felmondás alapján 130,443 frt 59 kr. fizetett vissza. Az augusztusi összes forgalom 367,802 frt 96 kr., felülmúlja az összes előző hónapok forgalmát; az eddigi legnagyobb, július havi forgalom csak 364,739 frt 69 krajczárt tevéen ki. Az augusztusban megtakarított tiszta betét 106,915 frt 78 kr. azonban a júliusnál kisebb, minthogy a betétek összege esekélyebb, ellenben a visszafizetések összege nagyobb, mint az előző hónapban. Az augusztusi betétek átlaga 5 frt 69 kr., megközelíti a júliusi 5 frt 89 kr. átlagot, míg a visszafizetések átlaga 18 frt 86 kr. felülmúlja a júliushavi 17 frt 04 kr. átlagot is. A rendelkezésre álló statisztikai adatokból kitűnik, hogy 1886. augusztus 31-én 73,061 betétkönyveske volt forgalomban s minthogy ugyanez időben 1,068,583 frt 75 kr. tiszta takaréktöke volt összegyűjtve, egy-egy betétkönyveskére átlag 14 frt 62 kr. tiszta takaréktöke esik, a júliusi 12 frt 82 kr. és március havi 9 frt 84 kr. átlag ellenében, a mi a betétek szakadatlan takarékoságáról tesz tanúságot. Augusztusban a kir. postatakarékpénztár által összesen vásároltatott 144,000 frt névértékű értékpapír, még pedig a magyar kir. postatakarékpénztár számára 127,000 frt 5° magyar papírjradék, betétek részére pedig a beérkezett 38 kérvény alapján 8200 frt névértékű 5° magyar papírjradék és 8800 frt egyéb értékpapír, a melyekből 11,800 frt névértékű járadék-könyveskékre helyeztetett el.

Egyleti élet. Sáros megye községi és körjegyzők egylete f. hó 3-án tartotta meg érdekes gyűlést Eperjesen a megyeház termében. Dr. Taly Mihály m. főjegyző, az egylet elnöke, nyitotta meg a gyűlést. Legkiválóbb pontjai a gyűlésnek az eddigi elnök leköszönése és az új elnök megválasztása. Sajnátkozva búcsúztak el az egylet tagjai eddigi szeretett nemeslelkű elnöküktől, ki csak azért köszönt le, mert nagy foglalatossága miatt az egyletet szokott odaadással nem vezérelheti. Utódjává lett Szinyei Merse István m. aljegyző, kinek ismerve tevékenységét, az egyletre nézve az új elnök nyereség, — és méltó utódja az elődjének.

Bártfai hírek. Bártfa-Zabaván f. hó 4-én Maczejovszky János földmives nevével együtt a közel levő földre kimenő, két éves fiúcskáját a ház előtt hagyta, a ház előtt egy elég mély árok van, a fia vízbe mászott, s mire hazajötték, megfulva találták. — Bártfa-újfalun községben f. hó 8-án megtartott búcsúra a közel levő községekből és Bártfáról is sokan gyűltek össze. A isteni tisztelet megtartása után Vilcezd Boldizsár földbirtokos vendégszerető házában tartatott meg a búcsú lakoma. Az ebéd alkalmával Bereczky Manó lelkész a házi ur és családjára szellemus és sikerült toasztot mondott, a hol is kiemelte a házi urnak érdemben megöszültségét, jó

habán volt, fehér kötényt volt eléje kötve és egy kommandírozta a szakácsnőt mint valami angol pejt!

Az ördög ismerheti ki magát!! Nappal a szép asszonyt látni lovagolni, korecsolyázn, éjjel táncolni és mikor az ember házához jön, hát csak egy ragyog minden a tisztaságtól és eleganciától, ő maga tanítja jólnevelt gyermekeit és a konyhában örködik a fazék fölött. Az ember oly szives szeretetreméltó fogadtatásban részesül mint egy kis-király, ellátnak oly jól mintha az ember a legjobb háziúrát volna, és készennek olyan ebédet! Ah! mily pompás ebédet! — — — Ejjnye teremtette, majd kiöntöttem a cognacot!

„Nagysáid kérem!”
„Mi tetszik?” hangzik a kedves válasz.
„Kegyed szép asszony!”
„Köszönöm a bököt.”
„A világnak nincs igaza.”
„Hogyan?”
„A világ azt tartja, hogy kegyed csak a mulatságnak él, hogy csak a lovakkal; a tánczezel meg az operával törődik!”
„Nos, és . . . ?”
„Nos, és kegyed a mellett a legkedvesebb háziasszony, a leghűbb feleség és a legjobb anya.”
„Hát ön azt nem tudta?”
„Oh, igen én mindig tudtam. Tudom, hogy minden erény, minden szépség, minden jószág és hűség kegyedben van bájos összhangzatban egyesülve; tudom, hogy kegyed a legszeretreméltóbb, legszebb, legbájosabb és legjobb asszony a világon — de én mégis gyűlölöm.”

hazafiasságát, s a nép között ismert jó oekonomiának meghonosítottját. — Zsidó lázadás Bártfán. F. hó 8-án a bártfai mezei eszökök több zsidó fiut esztek el bizonyos kertben gyümölcsöslapon. Midőn ezeket be-kisérték a városháza előtt, több mint 100 zsidó csoportosult össze. Az egész város azt hitte, hogy valami zendülés tört ki, s csak a városi kapitány erőfeszése osztotta szét a tömeget. Az ügy vizsgálat alatt áll. — Bártfán és vidékén roppant nagy szárazság uralkodik, a káposzta, burgundi répa silány, az őszi vetéseknek is itt az ideje, de az ekét nagy szárazság miatt nem lehet a földbe becsítani. Az őszi, úgy a tavaszi termések a mult évihez képest nagyon silányak. A vidéki népek nincs semmi kereseti módja. Gabonaméltóknak nincs értéke, a marha olyan olesó, hogy egy tehent 12 frtért lehet venni, pedig minden gazda szeretne valamiből pénzt szerezni, mert itt van az őszi időszak, kell adót, tanítót és egyéb kötelezettségeket levőni. A szegény nép kétségbe van esve, mert az adóvégrehajtók felső hatóságok által már is elrendeltették, holott a kifejtettekből látható, hogy szegény nép mostoha körülmények között magán nem segíthet.

Beküldetett. A helybeli jogakadémián a most megnyitott 1886/7. tanév első felében az „államszámvetés” is elő fog adni egyik nyílv. rendes jogakad. tanár ur által, heti 2 órában. Miután a tanfolyamban a közönség köréből is bárki résztvehet s a mennyiben az „államszámvetés”-ből teendő képesítő vizsgálatnak ezen tanfolyam hallgatása nélkülözhetlen előfeltételét képezi, van szerencsénk ezen körülményt az illetékesek figyelmébe ajánlani. Eperjes, 1886. szeptember 9-én. A jogakadémia igazgatója.

Fegyelmi eljárás alá került körjegyzők. A f. hó 9-én megtartott közigazgatási bizottsági gyűlésen Sáros megye kir. adófelügyelője adóforgalmi kimutatását, mit más helyütt közlünk, a következőkben fejezte be: Összehasonlítva a f. évi augusztus havi 52369 frt 23 kr. adóbefizetést, az 1885. évi hason havi 49945 frt 84 kr. befizetési eredménnyel, mutatkozik f. évi augusztus hónapban 2423 frt 38° kr. befizetési többlet, mely a jelenlegi pézviszonyoknak ugyan megfelelő, általánosságban azonban kielégítőnek mondani nem lehet, a mennyiben az ez ideig visszaesés még folyton 9611 frt 41° kr.rra, vagy még leginkább annak tulajdonítható, miszerint egyes körjegyzőkhöz tartozó községekben ez időn, a midőn már 3 részletet behajtatni kellett volna még egy krajczár sem hajtatott be, ily feltűnő mulasztást és hanyagságot tanúsított Gömör Sándor szvidniki körjegyző 14 községben, Nevezky Sándor duborai körjegyző 12 községben, deacára annak, hogy ezen műiasztásukért általán 25 frtnyi pénzbírságban már el is marasztalva lettek. Fentebbiek tekintetbe vételével és az adóbehajtatás sikeresebb foganatosítása céljából oda járul kérelmünk, miszerint fentemlített javulást nem ígérő két körjegyző ellen a fegyelmi vizsgálat elrendeljen és Bártfa, Kis-Szeben sz. kir. városok polgármestereit, Nagy-Sáros és Hét-hárs, Soóvár, Sebes, Bogdány, K.-Peklen, Berki, Hanustalu, Girált, Kükemező, Kurima, Zboró, Szorocsin és Ladoméri körjegyzőket szigorúan oda utasítani kegyeskedjék, miszerint azon esetben, ha az eddigi hátramaradás f. hó végeig pótolva nem lesz reájok a felelőség kimondatni és költségeikre állami adóvégrehajtók alkalmaztatni fognak. A közigazgatási bizottsági gyűlés e jelentése kapcsán Gömör Sándor és Nevezky Sándor ellen a fegyelmi eljárás elrendeltetett.

Születések és halálozások. Született Eperjesen f. évi augusztus hónapban élve 18 fi 15 nő, halva 1 gyermek. Bártfán élve 8 fi 12 nő, Kis-Szebenben élve 4 fi és 4 nő. Összesen tehát a 3 szab. kir. városban született élve 30 fi és 31 nő azaz 61 gyermek és halva 1 gyermek. — Meghalt Eperjesen f. évi augusztus hónapban 11 fi és 8 nő; Bártfán 8 fi és 11 nő; Kis-Szebenben 2 fi és 2 nő. Összesen tehát a 3 szab. kir. városban meghalt 21 fi 21 nő, összesen 42 egyén és így a születési többlet 18 egyén.

Adó forgalom. A mult hóban az adóforgalom következő volt: A bártfai adókerületben behajtható volt augusztus hó végeig 70790. frt 03 kr. behajtatott 7615 frt 91 kr. Az eperjesi adókerületben behajtható volt 120,488 frt 84° behajtatott 29,257 frt 81 kr. A girálti adó kerületben behajtható volt 44354 frt 11 kr. behajtatott 9607 frt 08 kr. vagyis az egész megye területén behajtható volt 286,252 frt 53° behajtatott 52369 frt 23 kr. marad e szerint augusztus végével hátralék 233883 frt 30° kr. Hadmenteségi díjakban f. évi augusztus hó végeig behajtható volt 13379 frt 3° kr. behajtatott 626 frt 82 kr. marad hátralék augusztus hó végével 12752 frt 21 kr.

Egyéves önkéntesek a m. kir. államvasutaknál. A magyar kir. államvasutaknál alkalmazott oly kinevezett hivatalnokok, kik katonai hadkötelezettségüknek mint egyéves önkéntesek tesznek eleget, a szolgálati rendtartás szabályai szerint az egy évre fizetésüknek és lakbértüknek felét élvezik, ha oly városban katonáskodnak, hol szabad idejökben a vasutnál szolgálatot tehetnek. A folyó évben fölmerült egy eset, melynél az önkéntes szabad idejében bejár ugyan a hivatalba szorgalmasan, de a gyakorlatok miatt néha kimaradt egy vagy két hétig. Ily kimara-

dáskor azután a fizető tiszta a mulasztott időért visszatartotta az önkéntes illetményét, a mely eljárás miatt az illető óvást emelt az illető igazgatóságnál. Az igazgatóság ezt aképen orvosolta, hogy előforduló esetnél az önkéntesnek, kinek féléltelvénye jogszerűleg jár, akár teszen szolgálatot, akár nem, a fizetés kiszolgáltatandó. Egyuttal tudomására adja az osztályfőnököknek, hogy az egyéves önkéntesek sorsa a m. kir. államvasutaknál a legközelebbi jövőben végleg rendeztetni fog.

Kopaszág ragály. Montpellierből írják a ragálynak azt a különös fajtaját, melyről említést teszünk s a mely ott a katonaság közt tört ki. A betegség abban áll, hogy az illető fejről a haj fokontint kihullik. Egy katona esett bele e betegségbe, s az ezred borbélyja átvitte 150 más katonára. Közülök hetvenet a kórházba szállítottak a többit pedig három hónapi szabadságra haza bocsították.

Az amerikai levélhordók. New-Yorkból írják: A törvényhozásban egy törvényjavaslat nyújtott be, mely a levélhordók számára 8 órai munkaidőt biztosít és New-Yorkban népgyűlést hívtak egybe, mely alkalommal demagógok és megbukott politikusok az által igyekeztek maguknak a jövő választásokra szavazatokat szerezni, hogy e nyolc-órás mozgalom mellett beszédeket tartottak. Az amerikai levélhordók helyzete sokkal kedvezőbb, mint más országbeli levélhordók. Egy-egy levélhordó évi jövedelme 1000 dollár; az ideiglenesek vagyis kezdők 900 dollárt kapnak. A munkaidő, vagy a szolgálatban való létel 11 és 12 óra közt váltakozik, de a tulajdonképeni tevékenység ideje csak 8 és egy negyed óra. A levélhordó sohasem köteles lépcsőket mászni, hanem megáll a kapuban, sipol egyet s a kiknek leveleit van lejönnök: vagy egyszerűen ott hagyja a leveleket a földszinten az átvételre kijelölt egyénnél. Vasárnap nem hordanak szét leveleket, csak némely állomásokon egyszer reggelként; az üzletek vasárnap tudvalegőleg zárva vannak, szintűgy a posta. Ha a munkaidőt 8 órára szállítják le, s ezalatt kell a levélzortirozást is elvégezni, vagy több levélhordót kell felfogadni, vagy kevesebbszer hordani szét naponként a leveleket, a mi persze nem lesz inyre a kereskedőknek s más üzletembereknek.

Amerikai házasságok. Harmincz éves házaspár, vagyis két 15 éves fél, nem mindennapi dolog. Amerikában még rövid idő előtt is lehetett ily párocskák találni, most azonban ez is megváltozott. Amerikában eddig minden pap, bíró és hatósági személy egy-kép fel volt jogosítva arra, hogy a házasodni óhajtó párt összeadja. Nem volt szükség sem szülők engedélyére, sem keresztelőre, sem semmiféle okiratra; a két fél elment a paphoz, megmondta nevét, kijelentette, hogy a 16., illetőleg 18. évet már túlhaladta, hogy mással házasságot nem kötött még, és azzal „én a tied, te az enyim”, az összeadás akadály nélkül végbement. E boldog állapot legtovább Pensylvania tartotta meg. Mielőtt megváltoztatta azt, még két napi halasztást engedett a házasodni vágyók számára, két rövid napot! Lázás sietéssel keresték fel egymást a szerelmes szívek és gyorsan elmentve a paphoz, egy félóra múlva az egymáséi voltak örökre, elválaszthatatlanul! Ezt a két napot felhasználta egy olyan ifjú is, kik ketten öszevve 30 évesek; két gyermek, kiknek mindegyike 15 éves, megszületett egymással és házasságot kötött. A boldog fiatal férjett Willie Cosheynek hívják, a fiatal menyecskét pedig Mary Lairdnek. A szülők hiába tiltakoznak, Maryt és Williet áso-kapa választja csak el egymástól! A halasztásként engedett első napon Greenburgból elmentek Pittsburgba, hol egy lelkes megkönyörült a gyermekeken, kik könyvek és eszókok közt esküdtek, hogy inkább meghalnak, semhogy elhagyják egymást, és — a két napnak még nem volt vége, a pap összeadta őket. Pittsburgnak és egész Amerikának most megint van min nevetni.

A mérsékletesség Amerikában. Egy német tanító, ki június közepén részt vett Topekában, (Kansas államban) az angol-amerikai tanító-konferencián, a következőket közli: Miután már ő meg egy másik vendég két napon keresztül hasztalan kerestek olyan helyet, a hol egy pohár sört kaphatnának, kiserője azt mondotta, hogy szerencsét próbál a gyógyszerésznél. Az eredmény a következő volt: A patikáros szemét pislogtatva, de nagyon értelmesen nézett reánk. „Nincs valami erősítője, a mi nem ugy hat, mint a gyógyszer?” — kérdezte A. — „Már hogyne volna! Van én nálam sör, bor, pálinka, whiskey, egyszóval minden, a mit csak akarnak”, volt a felelet. — „Ugy, hát adjon nekünk egy pohár sört.” — „Nem mérjük ki a sört poharakban.” — „Az se baj, hát adjon kérem néhány üveggel!” — „Mily bajban szenved ön?” — kérdezte a patikáros. — „En istenem, kiáltott A. indulatosan, — hát abban a bajban, hogy sört szeretnék inni!” — „Hja, akkor sajnalatomra nem szolgálhatok!” — Barátom hosszú arezot csinált erre, a gyógyszerész pedig egy másik vejóje felé fordult, a ki egy ürlapot töltött ki és a szokásos obulusért megkapta a palack sört. Most a gyógyszerész megmagyarázta nekünk, hogy a törvény értelmében szeszese italokat csak annak szabad eladni, a ki irásban kijelenti, hogy valami betegségben szenved. „Hiszen ezen könnyen lehet segíteni!” — szolt A. és mosolyogva kitöltött ő is egy ürlapot. En vállán keresztül nézve, olvastam: „Alulírott ezennel eskü-

